

Gärdets förskolor

Tjänsteutlåtande
Dnr: 2016-700-1.2.1.
Sid 1 (31)

Handläggare: Jessika von
Malmberg

Till

Gärdets förskolor

Telefon:

Verksamhetsberättelse VB 2016 för Gärdets förskolor

Gärdets förskolor

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Administrativa uppgifter	6
Organisations- och ledningsstruktur	7
Brukare/Kunder/Klienter	8
Chef- och ledarskap.....	9
Medarbetare.....	9
Värdegrund.....	10
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	11
1. Ett Stockholm som håller samman	11
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	11
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	16
2. Ett klimatsmart Stockholm.....	17
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	17
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	18
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	18
2.5 Stockholms miljö är giftfri	19
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	20
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	21
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	21
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	21
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm.....	22
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	22
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	23
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	24
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	25
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	27
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	28
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	29
Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar	30
Särskilda satsningar	30

Uppföljning av driftbudget.....	30
Investeringar.....	31
Medel för lokaländamål.....	31
Övrigt	31
Synpunkter och klagomål.....	31
Övrigt.....	31

Sammanfattande analys

Gärdets förskolor är en kommunal enhet som omfattar åtta förskolor, belägna på övre och nedre Gärdet. Enheten bedriver förskoleverksamhet för barn i åldrarna 1-5 år, företrädesvis boende inom Östermalms stadsdelsförvaltning, vars föräldrar/vårdnadshavare förvärvsarbetar, studerar, är arbetslösa och aktivt söker arbete eller till följd av barns egna behov av stöd. Samt allmän förskola för barn 3-5 år.

Enhetens utvecklingsområden 2016:

1. Kemikaliesmart förskola

- Gemensamt tema för enheten - Grön flagg*

2. Skolplattformen:

- IKT som verktyg för barns lärande*
- barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs*
- föräldrars delaktighet och inflytande*

3. Värdegrund/likabehandling, normkritik, genus, jämställdhet

- Medvetenheten kring interkulturalitet och genus behöver integreras i arbetet med likabehandlingsplanen.*

4. Språk, lässatsning, kultur

5. Pedagogiska lärmiljöer inne och ute:

- likvärdig undervisning/förskola på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet*
- matematik, naturvetenskap och teknik*
- barns delaktighet och inflytande*

Dessa områden har vi fokuserat extra på när vi utvecklat vårt innehåll och pedagogiska miljöer för att stödja barnens utveckling och lärande.

På grund av att Stockholms stad inte förlängt avtalet med upphandlad leverantör av pedagogiska verktyg i skolplattformen försenas introduktionsutbildningen för personalen som var planerad under hösten. Enheten fortsätter arbetet med verksamhetsutveckling och digitala verktyg för barns lärande.

Under utvecklingsdagen i augusti fokuserade förskolorna på att göra en nulägesanalys av våra läroplans områden "normer och värden" och "samverkan med hemmet". Dessa områden har vi fördjupat oss i under hösten och de följdes upp och analyserades i november.

Som en del i kartläggningen inför att vi upprättade likabehandlingsplanen har personal och barn tillsammans gjort trygghetsvandringar i förskolornas olika rum för få syn på hur våra miljöer upplevs av barnen och för att säkerställa att det är tryggt för barnen. Alla barn ville vara med och det blev fler små grupper som gick trygghetsvandringar. Barn och personal kom tillsammans fram till vad som fungerade bra och vilka ändringar som behövde göras. Dessa trygghetsvandringar kommer att bli återkommande i vårt systematiska kvalitetsarbete.

Alla arbetslag har gjort en självskattning av sin bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling" i den webbaserade versionen av stadens kvalitetsindikator (WKI). De flesta arbetslag har skattat sig på tre eller fyra på en femgradig skala inom de fem

områden. Generellt sett är det avsaknaden av regelbundet användande av IKT tillsammans med barnen som är ett utvecklingsområde samt att utveckla den pedagogiska dokumentationen så att den ger underlag för reflektion om hur arbetet med språk och kommunikation påverkar barns läroprocesser. Detta sker utifrån medvetna teoretiska ställningstaganden i ett systematiskt kvalitetsarbete, där både barn och vårdnadshavare har möjlighet att vara delaktiga.

För att tydliggöra och stärka förskollärarnas yrkesroll har en förskollärare från varje förskola, med platsansvar på förskolan, deltagit i en stadsdelsövergripande arbetslagsledarutbildning - som sätter det pedagogiska ledarskapet i fokus. Implementering av modellen för "Pedagogisk utvecklingstid för förskollärare inom förskolor på Östermalms stadsdelsförvaltning" har pågått under året och tiden finns utlagd på förskollärarnas scheman. Utvärdering är gjord på stadsdelsnivå, det var låg svarsfrekvens men positivt resultat. De flesta som svarade var nöjda med att förskollärarens pedagogiska utvecklingstid har formulerats och schemalagts.

Enhetens pedagogiska utvecklingsledare har deltagit i den arbetsgrupp som har arbetat med Östermalms kommunala förskolors pedagogiska plattform och vision. Denna tror vi kommer vara till stöd för att utveckla kvaliteten och likvärdigheten inom enheten likväl som inom stadsdelens kommunala förskolor.

En gemensam studiedag för all personal på Över Järva gård har genomförts i maj med inspiration och kompetensutveckling i vårt hållbarhetsarbete. Alla förskolor har skrivit en handlingsplan för sitt arbete tillsammans med barnen med Grön Flagg (Håll Sverige Rents verktyg) utifrån enhetens gemensamma tema närmiljö. Tanken är att detta ska stödja oss att fördjupa oss i våra läroplansområden genom detta verktyg. All personal är väldigt positiva till att ha studiedagar med ett gemensamt tema, kunna få inspiration och lära av varandra. En förskola som varit pilot har fått sin första rapport godkänd och sin flagga.

För att alla barn i enheten ska ha likvärdiga möjligheter till likvärdiga kulturupplevelser av, med och för alla barn på våra förskolor har förskolornas kulturombud formulerat syfte, arbetssätt och aktivitetsplan kring kulturowpdraget på våra förskolor. Det har blivit tydligare hur vi tänker om kulturen och vad barnen får vara med om. Det kan vara en av anledningarna till att vi får en ökad nöjdhet gällande kulturen bland våra vårdnadshavare i förskoleundersökningen, 84 % mot 76 % 2015. Spridningen mellan förskolorna är 63-100 %, mot 19-100 % 2015.

Utifrån enhetens Operativ vision för likvärdiga förskolor - utforskande, tillåtande och kreativa lärmiljöer - har alla förskolor bygg- och konstruktionsrum som har utvecklats under året.

Vi strävar efter att öka vår medvetenhet om det material som används i vår verksamhet och vill att det ska vara hållbart ur flera aspekter. Medel har avsatts för att köpa in ett byggmaterial. Kvaliteten på materialet är viktigt ur miljöhänseende, men även utifrån estetiska aspekter. Det beräknas ha en livslängd på 20-30 år. En förskola har varit testpilot och utvärderingen av materialet visar att barnen via klossarna kommer i kontakt med matematiska begrepp som geometri, mätning och antalsberäkning på det sätt som är naturligt för barnen, genom lek.

Två förskolor har även fått prova på byggmaterialet building pieces, ett miljövänligt material som inspirerat till byggande att krypa i och ur mm.

Att vi har enats om att alla förskolor ska ha dessa miljöer och vilket material som ska finnas

genom diskussion på förskolorna om vad de olika åldrarna ska ha för material för att en progression ska pågå har varit framgångsrikt. Alla barngrupper har nu möjlighet till bygg- och konstruktion hela dagen.

Enheten har fick under tidig höst ändrade ekonomiska förutsättningar på grund av minskat antal inskrivna barn, det var ca 50 färre barn inskrivna under hösten än under våren. Till största del beror detta på att förskolan Fältöversten är uppsagda från sina lokaler från och med 2016-09-30 och att föräldrar/vårdnadshavare väljer andra förskolor för sina barn. Samt att det även är färre barn i området kring gårdet.

Detta innebar att vi sett över personalfördelningen inom enheten och vidtagit försiktighet vid inköp. I slutet av höstterminen hade vi fler inskrivna barn och enheten har ett positivt resultat för 2016.

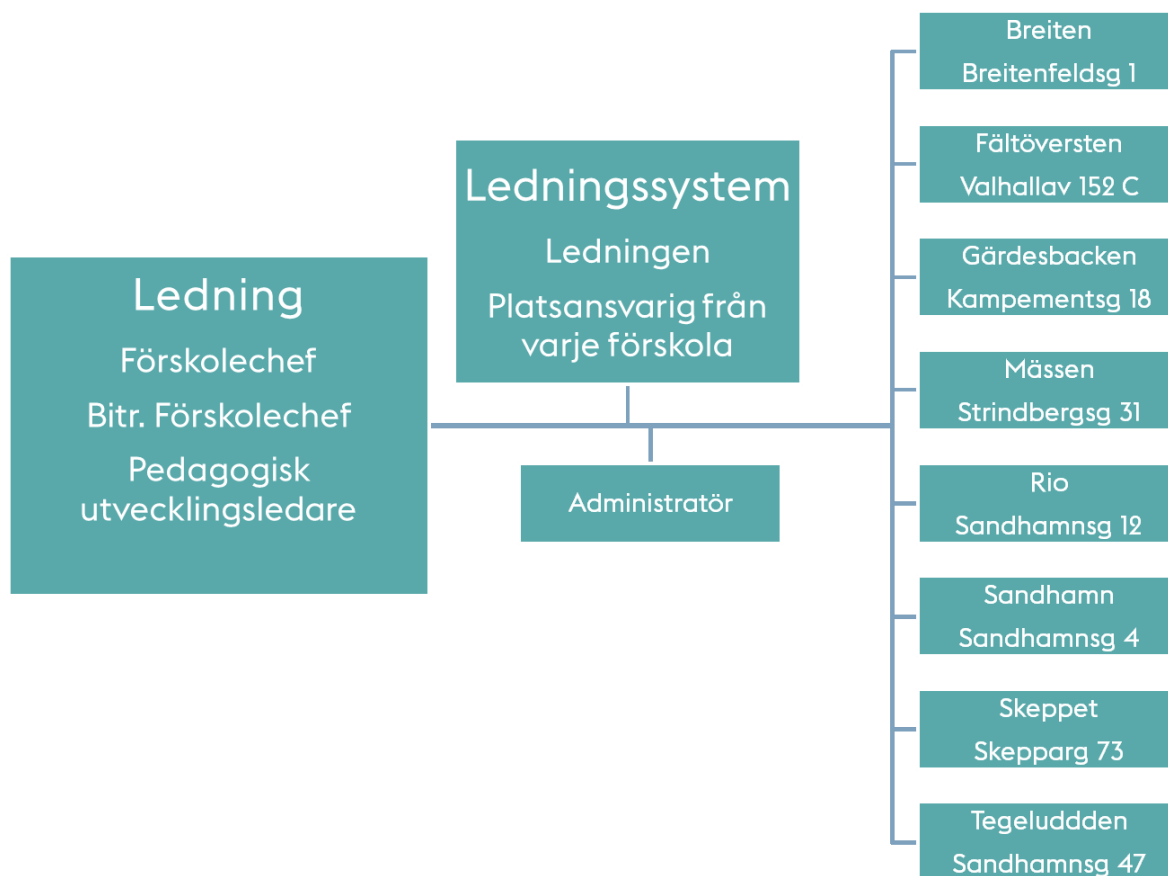
Administrativa uppgifter

Förskolechef
Jessika von Malmborg
Telefon: 08-508 108 50
e-post: jessika.von.malmborg@stockholm.se

Postadress och besöksadress:
Förskolan Skeppet
Skeppargatan 73
115 30 Stockholm.

Antal anställda oktober 2016: 73 (årsarbetande pedagogisk personal) varav 47 %
förskollärare.

Organisations- och ledningsstruktur

Interna mötesformer

APT, Hela enheten möts en gång i månaden. Indelning i mindre grupper sker i tvärgrupper alt. förskolevis. Ekonomi, arbetsmiljö, ansvarsområden, rutiner, kalendariet, gemensamma beslut, miljöarbete, likabehandlingsplan mm. Information, diskussion och beslut kring olika verksamhetsfrågor inom förskolan/enheten.

Samverkan, Fackliga företrädare och ledningen. Information, diskussion och beslut kring olika verksamhetsfrågor inom enheten. Koppling till APT.

Gärdesgruppen, Ledningens forum för övergripande frågor mellan förskolan och ledningen. Driva, följa upp och utvärdera verksamheten på enhetsnivå. Platsansvarig representerar sin förskola och ansvarar för att delge information mellan Gärdesgruppen och förskolan.

Förskollärmöte, En ansvarig förskollärare per avdelning möts två tillfällen per månad. Mötet syfte: Platsansvarig förmedlar innehållet i Gärdesgruppen, planera och följa upp pedagogiskt forum.

Pedagogiskt forum, Beroende på innehåll, möts hela förskolan, avdelningarna eller tvärgrupper, för uppföljning och planering av arbetet. Syfte: planera, strukturera, organisera och skapa strategier för pedagogisk utveckling utifrån det pedagogiska året.

Nätverk, Ett pedagogiskt nätverk, där enhetens pedagoger möts i tvärgrupper vid 3 tillfällen varje termin för reflektion och pedagogisk utveckling.

Resursfördelning

Medarbetarna är anställda på enheten med placering på en förskoleavdelning. Vi tar tillvara på medarbetarnas särskilda kompetens inom enheten och ser den som en tillgång och organiserar så att den kan spridas till så många som möjligt.

Förskollärare har ett särskilt ansvar för att det pedagogiska arbetet på förskolan genomförs och håller god kvalitet. Arbetslaget ansvarar tillsammans med förskolläraren för att läroplanens intentioner följs. Vi kommer arbeta för att stärka förskollärarna och barnskötarna i sina roller. Förskollärarna har det pedagogiska ansvaret, utvecklingssamtal med föräldrarna och pedagogisk utvecklingstid. Barnskötarna deltar tillsammans med förskollärarna i det pedagogiska utvecklingsarbetet enligt förskolans och enhetens mål. En partssammansatt grupp inom Östermalms stadsdelsförvaltning har arbetat fram en gemensam överenskommelse kring innehåll och tidsramar för förskollärarnas pedagogiska utvecklingstid som implementerats under 2016.

Vi har flera medarbetare, förskollärare och barnskötare, som är utbildade i TAKK (Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation).

Vi har tre miljöombud som deltagit i stadsdelens miljöarbete och inspirerat medarbetarna till att utveckla arbetet med kemikalier smart och hållbar förskola. Alla förskolor har uppnått nivå 1 i handlingsplanen för kemikaliesmart förskola.

Östermalms stadsdelsförvaltnings stödteam har handledett och stärkt oss i arbetet med barn som behöver extra stöd.

Vi följer upp verksamheten genom tertialrapporter, månadsrapporter, arbetsmiljörund, barnskyddsround, brandskyddsround och kökens egenkontrollarbete.

Brukare/Kunder/Klienter

Den återkoppling vi fått från föräldrar i förskoleråden är att de generellt sett är nöjda med våra verksamheter, både bemötande och innehåll för barnen.

Enligt förskoleundersökningen anser 89% av föräldrar/vårdnadshavare att de som helhet är nöjda med sitt barns förskola, det är en minskning från 91% 2015.

94 % anser att de fått information om förskolans mål och arbetssätt, det är en ökning från 93 % 2015. Förskollärarna och barnskötarna har i större utsträckning informerat om och kopplat verksamheten för barnen till förskolans mål och arbetssätt än tidigare. De har även varit tydligare med att beskrivit syftet med vad, hur och varför de gör som de gör tillsammans med barnen.

89 % känner sig välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten. Det är en ökning från 83 % 2015. Det är vår bedömning att det är ett gott resultat. Samtidigt vill vi fortsätta att välkomna föräldrars/vårdnadshavares tankar och synpunkter i olika sammanhang då resultaten varierar något mellan de olika förskolorna.

En förskola har ett lågt resultat i förskoleundersökningen. Det beror till stor del på personalomsättning, hög sjukfrånvaro och otydlighet i kommunikationen och det skapar en oro i föräldragruppen. Under våren har vi arbetat med personalgruppen för att öka samarbetet och kommunikationen både internt och externt. Ledningen har tagit stöd av personalavdelningen för att utreda och för att göra en plan för framtida arbete. Enhetens

pedagogiska ledare har funnits i verksamheten dagligen och det har anställts en platsansvarig förskollärare som har ett övergripande ansvar för den pedagogiska verksamheten.

Återkopplingen från personal och föräldrar är att det har blivit bättre, ökad trivsel och bättre kommunikation.

Trenden för enheten sedan 2013 är att resultaten stadigt förbättrats och vår bedömning är att kommunikationen och förhållningssättet till föräldrarna har varit avgörande. Veckobreven har spelat en viktig roll för föräldrar/vårdnadshavare för att få information, känna sig delaktiga och föra samtal tillsammans med barnen, om det pågående arbetet på förskolan.

Chef- och ledarskap

Ledarskapsidé

- Mål och budskap – skollag, läroplan är kopplat till enhetens och förskolornas utvecklingsområden.
- Tydlighet och förväntningar – ömsesidigt höga förväntningar på chef och medarbetare. Det finns tydlighet och utrymme för reflektion och varje medarbetares egna ansvar.
- Återkoppling – ger förutsättning för utveckling. Skriftligt och muntligt till arbetsgruppen och individen. Skapa en kultur där kollegor är viktiga för varandra i den dagliga återkopplingen.
- En närvarande och coachande chef, Lyssnar och ställer frågor, uppmärksammar och ger återkoppling på medarbetarnas arbete och förhållningssätt. Medarbetarna får själva komma fram till lösning på problem, ger utrymme för eget ansvar. Skapa forum för möten.
- Dialog och delaktighet – Dialog breddar perspektiv och skapar insikter som i sin tur kan ge upphov till nya tankar och sätt att agera. Genom att informera, skapa utrymme för reflektion och involvera medarbetarna verksamhetsutvecklingen skapas delaktighet. Ömsesidighet
- Öppenhet och respekt – Ett klimat präglad av öppenhet och ömsesidig respekt och förmåga att lyssna på varandra. Ett gott ledarskap är beroende av och i relation med medarbetarna.

Medarbetare

Dessa utvecklingsområden har vi identifierat och analyserat utifrån arbetslagens självvärderingar av kvalitetsindikatorn, förskoleundersökningen och utbildningsförvaltningens förskoleinspektion. Utifrån detta och enhetens operativa vision har vi planerat för kompetensutvecklingen för medarbetarna.

- *Likvärdiga pedagogiska miljöer inom enheten som stödjer barnens utveckling och lärande.*
- *Gemensam syn kring kunskap och lärande, baserad på vetenskapliga teorier och forskning*
- *Gemensamma verktyg och former för systematiskt kvalitetsarbete*
- *Utveckla arbetet med att synliggöra barnens utveckling och lärande, samt kommunicera detta till föräldrarna.*

All personal inom enheten har haft en utvecklingsdag tillsammans och fått inspiration och ökad kunskap för att arbeta med Grön Flagg. Stiftelsen Håll Sverige Rent erbjuder ett verktyg och certifieringen Grön Flagg som ger ett aktivt och långsiktigt arbete med hållbar utveckling i skola och förskola. Verktuget har ett lösningsinriktat fokus där barn och unga blir delaktiga i

ett positivt förändringsarbete och stödjer oss i vårt arbete med läroplanens alla delar. Alla förskolor har skrivit en handlingsplan för detta arbete.

Alla kockar har haft en gemensam utvecklingsdag och påbörjat arbetet med att utveckla enhetens arbetsplan för köken.

I juni deltog all personal i en föreläsning "Trygghet i förskolan" - barns anknytning och förskolepersonalen som omsorgsgivare.

Förskolechefen har genomfört djupintervjuer med 6 personer kring enhetens organisation för kollegialt lärande. Det sammantagna resultatet är att det finns mycket goda förutsättningar för utbyte med andra och kollegialt lärande. Det som kan förbättras är de pedagogiska forum där pedagogerna i högre utsträckning skulle kunna dela på ansvaret och stå för innehållet i mötet.

Värdegrund

Verksamhetsidé

Tillsammans skapar vi en välkomnande pedagogisk atmosfär, en lärande organisation och en reflekterande kultur, med fokus på barnens hållbara och livslånga lärande.

Gärdets förskolors värdegrund

Respekt - innebär att vi värdesätter mångfald och varandras olikheter.

Därför ser vi varandra som en tillgång och lyssnar på dem vi möter och är öppna för att lära av varandra.

Trygghet - innebär att möta meningsfulla sammanhang där man blir sedd, hörd och känner tillit till varandra och sin egen förmåga.

Därför skapar vi mötesplatser där vi är tydliga i förväntningar, struktur och rutiner och har en vänlig, rak och ärlig kommunikation.

Glädje - innebär att det är positivt att komma till förskolan och att lärandet är inspirerande och lustfyllt.

Därför möter vi varandra på ett respektfullt sätt och vi uppmuntra och bekräfta varandra.

Vi tar tillvara varandras intressen och erfarenheter.

Empati - innebär att ha förståelse för olikheter och visa omtanke om andra.

Därför har vi ett välkomnande bemötande och ser varje möte som unikt.

Engagemang - innebär eget ansvar, intresse, närvaro, initiativtagande och aktiv delaktighet.

Därför uppmuntrar vi och litar vi på varandra. Vi visar nyfikenhet och tar tillvara på varandras idéer och ger varandra inflytande i verksamheten.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %			100 %	100 %	tas fram av nämnden	2016
  Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	47,6 %	0 %	48 %		40 %	40 %	VB 2016
  Andel förskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik	0 %			0 %	0 %	Öka	2016
Analys							
Enheten har ingen pedagog med formell utbildning kring genus och normkritik. Fler förskollärare har det som en del i sin förskolläraryt utbildning. Ledningen och all personal har deltagit i föreläsning i ämnet under hösten.							
  Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare	12,5 %			0 %	0 %	0 %	2016
Analys							
En förskola har färre än 25 % förskollärare. Där kommer en förskollärare åter i tjänst i januari/februari 2017 efter föräldarledighet.							
  Andel nöjda föräldrar	89 %	88 %	91 %	91 %	85 %	85 %	2016
  Antal barn per grupp	15,2 barn/avd.			16,3 barn/avd.	16	16	VB 2016
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,73 st			4,9 st	4,9	4,9	VB 2016
  Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3,7			3,7	3,7	3,8	2016
Analys							
Syftet med självvärderingen har varit att arbetslagen för samtal kring det arbete som görs tillsammans med barnen och inte endast se siffrorna. Det finns en risk att man inte känner sig lyckad när man inte uppnår önskat resultat inom ett område istället för att se processen och möjligheten till utveckling. Tillsammans har vi fått syn på att kvalitetsindikatorn är ett stöd i att utvärdera vårt arbete och vad som förväntas av oss i det pedagogiska uppdraget.							
Enhetsens totala resultat är 3,7 och årsmålet för stadsdelen är 3,8. Vi kan se att verktyget som nu är webbaserat behöver en inkörningsperiod, det är nu andra gången personalen använder verktyget. I maj upptäcktes brister i själva programmet, där många inte kunde slutföra sina rapporter. Det är justerat under hösten förutom att det inte fungerade för två avdelningar det. Det påverkar att vi inte uppnår stadsdelens mål 3,8. Efter "provomgången" i maj upptäckte vi även att fler inte förstod de olika							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>stegen i systemet och vi gjorde ytterligare en genomgång av verktyget på ett APT och märker att flera blir bekväma med verktyget.</p> <p>När vi sammanställt alla självvärderingar ser vi att vi behöver bli bättre på Pedagogisk dokumentation så att den kan ge underlag för reflektioner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om hur det skapande arbetet påverkar barns läroprocesser. • Om hur miljö och material påverkar barns läroprocesser • Om hur arbetet med språk och kommunikation påverkar barns läroprocesser. • Om arbetet med naturvetenskap och teknik kan utvecklas så att det ytterligare kan bidra till barnens lärande. <p>Och Multimedia, informations- och kommunikationsteknologi så det blir mer tillgängligt för barnen och används aktivt i olika aktiviteter och i barnens läroprocesser.</p>							

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Kulturnämnden ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra en lässatsning.	2016-01-01	2016-12-01	
	Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och möjlighet till vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare.	2016-01-01	2016-12-31	
	Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp andelen förskollärare och vid behov bistå stadsdelsnämnderna i arbetet att ta fram handlingsplaner för att öka andelen förskollärare.	2016-01-01	2016-12-31	
	Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för modersmål, språkutveckling och flerspråkig verksamhet i förskolan.	2016-01-01	2016-12-31	
	Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram kvalitetsmått för förskolan i syfte att verka för små barngrupper, god personaltäthet, utbildningsnivå och ändamålsenliga miljöer.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Alla barn utvecklar sina språkliga, kommunikativa, matematiska och naturvetenskapliga förmågor och kunskaper

— Ingen

Beskrivning

Arbetet med språkutveckling, matematik och naturvetenskap är prioriterade områden där arbetet i förskolan fördjupas för att lägga en god grund för framtidens skolelever. I vårt mångkulturella samhälle fyller det svenska språket en viktig sammanhållande funktion och litteraturen har en given plats i förskolan. Det är angeläget att förskolan har en bra kompetens om barns språkutveckling och kan stödja flerspråkighet hos barn med annat modersmål än svenska, liksom att de pedagogiska miljöerna, såväl ute som inne, utvecklas. Förskolans fysiska miljö ska väcka nyfikenhet, inspirera och utmana barn till utforskande och upptäckande. Förskolegårdar ska stimulera till lek och lärande

Förväntat resultat

Resultatet för att alla barn utvecklas utifrån sina förmågor och kunskaper mäts i förskoleundersökningen med index för området utveckling och lärande samt i stadens kvalitetsindikator genom personalens bedömning av ”förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling”.

Enhetsmål:

Barnen utvecklar sina språk och kommunikativa förmågor

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barnen kommunicerar och för dialog med andra barn och vuxna
 Barnen uttrycker idéer, känslor, åsikter, kan förhandla och argumentera
 Barnen prövar, upptäcker och förstår nya ord och begrepp i sitt undersökande av omvärlden

Analys

Vårdnadshavarna upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sitt språk	Barns språkliga och kommunikativa utveckling
Brukarenkäten	Wki Snittvärde
89 %	3,7

Brukarenkäten stämmer överens med vad personalen har skattat sig i Wki

Arbetet i mindre grupper ger barnen bättre möjligheter att framföra sina åsikter, utveckla sitt ord - begreppsförråd, beskriva och sätta ord på sina egna tankar.

Den varierade pedagogiska miljön erbjuder barnen att växla mellan olika aktiviteter och använda sig av många olika språk/uttrycksformer

Materialet är rikligt och varierat det uppmuntrar till kommunikation mellan barnen.

Miljön i förskolorna är arrangerade så att det erbjuder olika mötesplatser där kommunikation kan uppstå mellan barn-barn-vuxna och barn – leksaker-material.

Verksamheten utgår från barnens erfarenheter intressen, behov och åsikter.

Det temainriktade arbetssättet med projekt gör att barnen erövrar flera begrepp och förstår dem i sitt sammanhang.

Genom att reflektera kring dokumentationer synliggör barns språkliga kommunikativa utveckling och ger möjlighet att analysera hur vårt åtagande följs i verksamheten.

Det finns dokumentation kring barnens språk som används för att följa deras språkliga utveckling och utveckla arbetet utifrån de prioriterade mål verksamheten har.

Enheten har gemensamma reflektionsunderlag där det sytematiskt dokumenteras barnens utveckling .

Enhetsmål:

Barnen utvecklar sitt matematiska, tekniska och naturvetenskapliga tänkande

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barnen har förståelse för mängd, antal, volym och vikt, gör jämförelser, sorterar och kategoriserar

Barnen använder sig av matematik, teknik och naturvetenskap för att lösa problem, föra resonemang och undersöka sin närmiljö

Barnen experimenterar, ställer hypoteser och drar slutsatser i sitt matematiska och naturvetenskapliga undersökande.

Analys

Vårdnadshavarna upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen	Naturvetenskap	Vårdnadshavarna upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sitt matematiska tänkande	Barns matematiska utveckling
Brukarenkäten	Wki Snittvärde	Brukarenkäten	Wki
85 %	3,5	88 %	3,7

Brukarenkäten stämmer överens med vad personalen har skattat sig i Wki

Med stöd av dokumentation reflektionsprotokollet har personalen kunnat synliggöra barns erfarenheter och frågor kring matematik. Personal gör läsningar av en och samma dokumentationen kring olika ämnesområden. bla genom foton och och korta filmsekvenser.

Personalen är medvetna i sitt arbetsätt att uppmärksamma barnen på att räkna, använda siffror och antal i samband med samlingar och rutiner. Tal och taluppfattning liksom andra matematiska begrepp synliggörs i dokumentationer och i avdelningens veckobrev

Enheten har gjort en rejäl satsning på att köpa in bygg materialet "Tragetonklossarna" det har bidraget till att barnen kommer i kontakt med matematiska begrepp, som geometri, mätning och antalsberäkning på det sätt som är naturligt för barn, genom lek. Barnen prövar och utvecklar olika byggnadstekniska och arkitektoniska lösningar för att leken kräver det. Sedan leder konstruktionerna ofta i sin tur leken vidare.

Det finns möjlighet att utmana barnen i miljön med material där barnen kan se mängd och antal, t ex siffror och symboler, Verksamheten skapar olika mötesplatser i miljön där barnen kan undersöka volym, ösa i och ur. I observationer kan man se hur barnen, klassificera och sorterar, ställer hypoteser, undersöker, drar slutsatser och kommunicerar sina upptäckter. Förskolepersonalen planerar för och det finns utrymme i miljön för undersökande och experimenterande av olika slag.

Barnens intresse och fascination för olika fenomen fångas upp och undersöks. personalen har även utmanat barnen videra att undersöka naturvetenskapliga begrepp i projekt och i lek.

Nämndmål:

Barn och unga på Östermalm har goda och jämlika uppväxtvillkor

— Ingen

Beskrivning

Varje barn är inkluderat och erbjuds förutsättningar att bidra till att utveckla det framtida samhället. Barn i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd ska särskilt uppmärksammas. Former för pedagogisk samverkan mellan förskolan och skolan stärks. Stadens rutiner för övergång mellan förskola och skola skapar en gemensam grundsyn och förutsättningar för barns livslånga lärande.

Förväntat resultat

Alla barns lika möjligheter i förskolan mäts i förskoleundersökningen med indikatorn andel nöjda föräldrar samt med index för området normer, värden samt barns inflytande. Antal barnfamiljer med behov av ekonomiskt bistånd minskar.

Enhetsmål:

Alla barn inkluderas och deltar i verksamheten utifrån sina förutsättningar och behov

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Varje barn:

- känner sig betydelsefullt, kompetent och omtyckt
- gör framsteg, övervinner svårigheter och hittar egna intresseområden
- får sina behov respekterade, tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde.

Analys

NÄMNDMÅL:

Barn och unga på Östermalm har goda och jämlika uppväxtvillkor

ENHETSMÅL:

Alla barn inkluderas och deltar i verksamheten utifrån sina förutsättningar och behov

Förväntat resultat

Varje barn: - känner sig betydelsefullt, kompetent och omtyckt - gör framsteg, övervinner svårigheter och hittar egna intresseområden - får sina behov respekterade, tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde.

Resultat

Pedagogernas observationer och samtal med barnen visar att barnen lever sig in i andra människors situation samt visar vilja att hjälpa andra. Barnen visar förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen. Barnen visar förståelse för att alla människor har lika värde. Varje barn får sina behov respekterade, tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

— Ingen

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Kultur nämnden, Stockholms Stadsteater AB, utbildningsnämnden samt stadsdelsnämnderna har ett gemensamt ansvar för att alla barn i stadens förskolor och skolor ska komma i kontakt med minst en professionell kulturupplevelse per termin.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Tillgången till kulturaktiviteter är god.

— Ingen

Beskrivning

Boende med heldygnsomsorg, deltagare i dagliga verksamheter och besökare i öppna träfflokaler, ungdomar i fritidsverksamhet samt barn i förskolor ska få tillgång till stadens kulturutbud och i verksamheten stimuleras till eget skapande. Samverkan med lokala aktörer.

Förväntat resultat

Brukarna upplever ett rikt och varierat kulturutbud

Enhetsmål:

Barnen skapar, möter och utövar kultur

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Barnen upplever professionell scenkonst minst en gång per termin
- Barnen använder estetiska uttrycksformer för att söka och skapa förståelse för sin omvärld
- Barnen möter olika kulturer
- Barnen provar olika tekniker och material för eget skapande

Analys

Vårdnadshavarna upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former	Vårdnadshavarna upplever att förskolan ger deras barn möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan	Skapande verksamhet och olika uttrycksformer
Brukarenkäten	Brukarenkäten	WKI snittvärde
91 %	84%	3.9 %

Brukarenkäten stämmer överens med vad personalen har skattat sig i WKI.

Goda exempel Enheten har en kulturplan och varje förskola utformar sin egen terminsplan, av, för och med barn, utifrån den. Barnen får genom besök och lek delta i olika kulturella upplevelser t ex teater, bibliotek, dans, sång, musik, rim och ramsor, litteratur, drama, bild, form, IKT (Informations och kommunikations teknik). Utforskande, tillåtande och kreativa lärmiljöer som stödjer barnens utveckling och lärande med ateljé och bygg- och konstruktion finns på varje avdelning på alla förskolor. Barnen har möjlighet att utveckla sina skapande förmågor och lär av och med varandra.

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

— Ingen

Nämndmål:

Verksamheterna använder energi på ett hållbart sätt

— Ingen

Beskrivning

Nämnden bidrar till en hållbar livsmiljö genom energibesparingsåtgärder i sina egna verksamheter. Verksamheterna följer stadens miljöprogram.

Förväntat resultat

Minskad negativ miljöpåverkan och energiförbrukning.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Enheterna ska gå igenom miljöplanen och rapportera avvikelser i tertialrapporter och verksamhetsberättelse	2015-01-01	2016-12-31	

Enhetsmål:

Barnen har ett miljömedvetet förhållningssätt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barnen visar varsamhet för djur och natur
Källsortering på varje förskola

Analys

Vårt gemensamma tema Grön flagg och närmiljö har bjudit in att barnen ges möjlighet att påverka sin tid på förskolan, barnen uppmuntras att föra fram sina åsikter och det stärker

deras känsla av att kunna påverka och förändra.

Barnen är delaktiga i det ekologiska sambandet i naturen genom att vi källsorterar, återvinner och odlar tillsammans med barnen. Vi vistas regelbundet i naturen och barnen får utforska skog, växter, djur och byggnader vår stad.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

— Ingen

Nämndmål:

Transporter inom nämndens verksamheter är miljömässigt hållbara

— Ingen

Beskrivning

Transporter och framkomlighet med kollektivtrafik och cykel är väsentligt för en minskad miljöpåverkan och avgörande för nya bostadsområdets funktion. Verksamheterna följer nämndens policy för resor i tjänsten. Nämnden bevakar utvecklingen av kollektivtrafiken när så ges möjlighet i remisser m.m.

Förväntat resultat

Verksamheterna åker kollektivt och cyklar i tjänsten. Nämnden bidrar till att kollektivtrafiken i Östermalm är effektiv och tillgänglig för stadsdelens invånare.

Enhetsmål:

Transporter inom enhetens verksamheter är miljömässigt hållbara

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barn och personal åker kollektivt och går till utflyktsmål.
Färre leveranser.

Analys

Verksamheterna prioriterar utflykter i vår direkta närmiljö för mindre miljöpåverkan.- Vi promenerar till våra utflyktsmål och åker vid behov kollektivt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

— Ingen

Nämndmål:

Nämnden minskar uppkomsten av avfall och ökar återvinningen

— Ingen

Beskrivning

Verksamheterna återbrukar och hushållar med material och arbetar för minskad uppkomst av avfall. Avfall återvinns i största möjliga utsträckning, och matsvinnet minskar.

Förväntat resultat

Avfallsåtervinning och återbruk ökar liksom möjligheter till stadsodling. Minskat matsvinn.

Enhetsmål:

Förskolorna minskar uppkomsten av avfall och ökar återvinningen

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Förskolorna hushållar med material och arbetar för minskad uppkomst av avfall.
- Avfall återvinns i största möjliga utsträckning och matsvinnet minskar.

Analys

Kockarna har deltagit i en heldagsutbildning i klimatsmart och vegetarisk kost. Förskolorna deltar i projekt att väga matsvinnet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 1 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola	100 %				100 %	50 %	2016
Analys							
Alla förskolor har arbetat efter kemikaliesmart förskola och handlingsplanen och uppnått nivå 1. Vi är på god väg att nå nivå 2.							
● Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden av totalt inköpta måltider och livsmedel.	60,97				54,9 %	35 %	2016

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är giffria

— Ingen

Beskrivning

En hållbar och giftfri livsmiljö värnas och utvecklas. Arbete med att kartlägga och ta bort gifter intensifieras. Andelen ekologisk mat i verksamheterna ska öka. Stadens miljöprogram och kemikalieplan följs.

Förväntat resultat

Ökad andel ekologiska livsmedel, minskad användning och exponering av skadliga kemikalier.

Enhetsmål:

En hållbar och kemikaliesmart livsmiljö värnas och utvecklas

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- 50 % ekologisk/kravmärkt kost
- Ökad andel miljövänliga produkter

Analys

Alla förskolor har miljöombud. Tre av dessa har deltagit i stadsdelens utbildningar tillsammans med cheferna. Vi arbetar efter Östermalms miljöplan och alla förskolor beräknas nå nivå ett vid årets slut. Vid inköp prioriteras miljövänliga alternativ. Vi samordnar en del inköp mellan förskolorna. 61 % av inköpta livsmedel är ekologiska/kravmärkta, med en variation mellan förskolorna på 49-79 %.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

— Ingen

Nämndmål:

Nämnden påverkar utformning och material i verksamhetslokaler och i bostäder

— Ingen

Beskrivning

I planeringen av nya bostäder och vid förbättring av allmänna lokaler anpassas material och utformning så att hälsorelaterade risker minimeras.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämndens lokaler uppfyller stadens krav på god inomhusmiljö

Enhetsmål:

Enhetens förskolor har en god inomhusmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- God luftkvalitet
- God ljudmiljö

Analys

Två förskolor har delar av förskolans ytskikt förbättrat och medel har avsatts för inköp av ljuddämpande möbler och inredning till alla förskolor. Mätningar av förskolornas inomhusmiljö, bla temperatur, har gjort. Trots detta upplevs fler av golven på några förskolor som kalla under vinterhalvåret.

Skyddsronder är genomförda under hösten 2016.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	11				8 st	10 000 st	2016

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Ingen

Nämndmål:

Alla chefer och medarbetare tar ansvar och vidtar åtgärder för att ha budget i balans med fokus på effekter för våra invånare

 Ingen

Beskrivning

Genom att både chefer och medarbetare är delaktiga i planering och uppföljning säkerställs en tydlig och kreativ styrning av verksamhet och ekonomi. Personal uppmuntras till att finna långsiktiga och kostnadseffektiva lösningar till nytta för invånare och brukare.

Förväntat resultat

Budget i balans på alla enheter, bra resultat för nämnden och goda effekter för våra invånare.

Enhetsmål:

Enheten bedriver ett kostnadseffektivt budgetarbete

Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Budget i balans

Analys

Medarbetarna är delaktiga i budgetarbetet och vi har anpassat bemanning och inköp efter enhetens budget.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Ingen

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är jämställda och resurserna fördelas lika efter behov

Ingen

Beskrivning

Ett genus- och antirasistiskt perspektiv genomsyrar verksamheten. Rekrytering är baserad på kompetens och inriktad på jämställdhet.

Förväntat resultat

Statistiskt underlag och forskning visar att resurser fördelas lika.

Enhetsmål:

Enhetens verksamheter är jämställda.

Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Jämställda verksamheter med fokus på uppdraget

Analys

Rekrytering är baserad på kompetens och inriktad på jämställdhet enligt stadens modell för kompetensbaserad rekrytering.

Förskolornas likabehandlingsplaner upprättades i juni.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Sjukfrånvaro 	7,3 %	1,1 %	7,7 %	7,3 %	7 %	tas fram av nämnden	VB 2016
Analys Samarbete med personalavdelningen och företagshälsovården pågår enligt Stockholm stads rehabiliteringsprocess.							
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	2,6 %	0 %	2,6 %	2,6 %	2,5 %	tas fram av nämnden	VB 2016
Analys Sjukfrånvaro dag 1-14, rullande tolvmånadergenomsnittet, är 2,6 %.							

Nämndmål:

Nämnden är en bra arbetsgivare

— Ingen

Beskrivning

Personal har grundutbildning och erbjuds kompetensutveckling. Heltid är norm vid tillsvidareanställning. Nämndens friskvårdspolicy, rehabiliteringsprocess och rutiner vid sjukdom är väl kända. Samarbete sker med fackliga organisationer, företagshälsovård och försäkringskassa. Hög svarsfrekvens i medarbetarenkäten. Jämställdhet och mångfald eftersträvas och diskriminering motarbetas.

Förväntat resultat

Medarbetarenkäten visar att personalen är motiverad, delaktig och inte utsätts för diskriminering. Sjukfrånvaron minskar och förvaltningen rekryterar adekvat kompetens. Professionalitet och god kvalitet råder i verksamheterna.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Alla medarbetare är delaktiga i utformningen av enhetens verksamhetsplan samt i att granska och följa upp det som sker i verksamheten.	2015-01-01	2016-12-31	
	Enheterna ska gå igenom och diskutera resultatet av medarbetarenkäten samt ta fram handlingsplaner för identifierade förbättringsområden.	2016-01-01	2016-12-31	

Enhetsmål:

Gärdets förskolor är en bra arbetsplats

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Alla är delaktiga och motiverade att utveckla och driva verksamheten på ett professionellt sätt
- Alla arbetar enligt läroplanen
- Alla känner till enhetens mål och åtaganden

Analys

Medarbetarsamtal är genomförda med all personal. Den generella uppfattningen är att Gärdets förskolor är en bra arbetsplats där medarbetarna trivs. En förskola har haft hög personalomsättning och sjukfrånvaro. Där har ledningen tillsammans med personalavdelningen och personalen arbetat både individuellt och i grupp för att förbättra arbetssituationen. Ledningen har tagit fram en en pärm, både fysisk och digital, för introduktion av nyanställda och vikarier.

All personal har deltagit i föreläsning med ergonom om "belastningsbesvär och buller och stress i verksamheten". Förskolan är en arbetsplats med fysisk variation och vi tänker om vår arbetsmiljö så vi undviker buller och stress.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Ingen

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 	Utbildningsnämnden ska fortsätta arbetet med att utveckla hbtq-kompetensen inom skolan och förskolan i samråd med kommunstyrelsens kansli för mänskliga rättigheter samt stadsdelsnämnderna.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Verksamheterna är fria från diskriminering.

— Ingen

Beskrivning

Arbetet mot diskriminering tydliggörs och intensifieras. Jämställdhetsplan och likabehandlingsplaner är kända av alla, och verksamheterna utvecklar ett jämställt, normkritiskt och antirasistiskt arbetssätt.

Förväntat resultat

Inga klagomål och synpunkter gällande diskriminering.

Enhetsmål:

Barnen har lika rättigheter och möjligheter

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Barnen lever sig in i andra människors situation samt visar vilja att hjälpa andra
- Barnen visar förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen
- Varje barn får sina behov respekterade, tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde.

Analys

I dokumentationen ser vi att barnen är uppmärksamma på varandra och lever sig in i andras situation. Personalen är nyfikna på barnens erfarenheter och har tillit till deras kunskaper. Miljön är utformad så att alla har möjligheter prova aktiviteter och olika material.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

— Ingen

Nämndmål:

Barnperspektivet uppmärksammas alltid och barns rättigheter respekteras

— Ingen

Beskrivning

Barn och ungas intressen och behov tas till vara och deras inflytande stärks. Vad som är bäst för barnen är avgörande. Socialtjänstlagen slår fast att barnets bästa ska vara avgörande vid beslut och andra åtgärder som rör vård- och behandlingsinsatser. Barn till ensamstående föräldrar som uppstår ekonomiskt bistånd ska särskilt uppmärksammas.

Förväntat resultat

Barn och ungas behov har tillgodosetts.

Enhetsmål:

Barnperspektivet uppmärksammas i enhetens styrning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Barnens uppfattningar och åsikter respekteras
- Barnen utvecklar förmåga att ta ansvar och utöva inflytande i förskolan
- Barnen förbereds för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle

Analys

Verksamheten är organiserad så att barnen kan mötas i mindre grupper. Det ger förutsättningar för att alla barn ska komma till tals och lyssna på varandra.

De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för, är till stor del grund för utformning och planering av verksamheten.

Nämndmål:

Förskola, skola och socialtjänst samverkar

 Ingen

Beskrivning

Samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst ska vara välfungerande. En god skolgång utgör en av de främsta skyddsfaktorerna för barn och unga som riskerar att fara illa. Förebyggande arbete och tidiga insatser ska prioriteras. Barn och personal i förskola ska känna till barnets rättigheter enligt Barnkonventionen och vart de kan vända sig när rättigheter inte tillgodoses. Olika typer av föräldrastödsprogram liksom familjebehandling ska erbjudas i syfte att skapa jämlika förutsättningar till en god uppväxt för alla barn.

Förväntat resultat

Breddad samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst bidrar till att barn och unga får sina behov tillgodosedda.

Enhetsmål:

Enheten samarbetar med socialtjänsten

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Alla medarbetare känner till och arbetar med barns rättigheter enligt Barnkonventionen
- Alla medarbetare vet vart de ska vända sig när barns rättigheter inte tillgodoses

Analys

Enheten har rutiner för att samarbeta med socialtjänsten för att säkerställa att barnen har goda uppväxtvillkor.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

— Ingen

Nämndmål:

Verksamheterna präglas av tillgänglighet, delaktighet och ett gott bemötande

— Ingen

Beskrivning

Verksamheterna och utomhusmiljön är tillgängliga och präglas av ett gott bemötande. Rätten till självbestämmande är grundläggande. Insatser utformas med respekt för den enskildes önskemål och val. Synpunkter och medborgarförslag tas väl omhand.

Förväntat resultat

Personer upplever att de är delaktiga i insatsens utformning och utförande. Tillgängligheten i verksamheterna och i utomhusmiljön är hög och den enskilde upplever ett gott bemötande i kontakten.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Kompetensutveckling i bemötande gällande personer med funktionsnedsättning ska genomföras	2016-01-01	2016-12-31	
	Medarbetarna ska kompetensutvecklas i att skriva enkelt och lättläst	2016-01-01	2016-12-31	

Enhetsmål:

Förskolorna präglas av tillgänglighet, delaktighet och ett gott bemötande

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Föräldrar/vårdnadshavare känner sig välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten
- Alla som kommer i kontakt med vår verksamhet upplever att de får ett bra bemötande

Analys

89 % av vårdnadshavarna känner sig välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten, mot 81 % 2015. En variation mellan förskolorna på 75 % till 98 %.

Enheten har utformat en gemensam verksamhetsidé där vi tillsammans skapar en

välkomnande pedagogisk atmosfär. Enheten välkomnar genom visning/introduktion av våra förskolor för nya familjer.

Goda exempel

Brev mejlas en gång i veckan till vårdnadshavarna med information om barnens utveckling och lärande utifrån projekt och parallella processer/aktiviteter, samt matsedel för kommande vecka. Detta är mycket uppskattat av våra vårdnadshavare.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel vårdnadshavare till barn i förskolan som anser att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten 	89 %	89,29 %	89,38 %		84 %	82%	2016

Nämndmål:

Förskolorna samverkar med föräldrar/vårdnadshavare

— Ingen

Beskrivning

Föräldrarna ges möjlighet till inflytande i olika former i syfte att samverka kring sitt barns allsidiga utveckling. Föräldrars/ vårdnadshavarnas kännedom om vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling ska öka, liksom förskolans dokumentation och uppföljning.

Förväntat resultat

Resultatet för föräldrar/vårdnadshavares delaktighet och inflytande mäts i förskoleundersökningen med frågan "Jag har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten".

Enhetsmål:

Barnens övergång mellan förskolan och skolan sker i samarbete med föräldrar/vårdnadshavare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Barnens styrkor, förmågor och behov har blivit synliggjorda
- Barn och föräldrar/vårdnadshavare är delaktiga i övergången till skolan
- Förskolans arbetsätt kring barnen har lyfts fram till skolan

Analys

Vi arbetar efter "Handlingsplan för barnens övergång mellan förskola och skola inom Östermalms stadsdelområde". De blivande skolbarnen har besökt våra samarbetskolor. Förskollärarna har lämnat över övergripande dokumentation av verksamheten, samt individuell dokumentation inför barn i behov av särskilt stöd övergång mellan förskola och skola

Enhetsmål:

Föräldrar/Vårdnadshavare har delaktighet och inflytande i förskolans verksamhet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Föräldrar/Vårdnadshavare uttrycker att de känner sig nöjda
- Föräldrar/Vårdnadshavare har regelbunden dialog med förskolan om det egna barnets utveckling, lärande och välbefinnande
- Föräldrar/Vårdnadshavare har kännedom om verksamheten, dess mål, innehåll och syfte
- Föräldrar/Vårdnadshavare kommer med tankar, synpunkter och frågor till förskolan

Analys

Förskoleundersökningen visar att 89 % av vårdnadshavarna är nöjda med sina möjligheter till inflytande och delaktighet i verksamheten. Det är en ökning med 5 %-enheter sedan 2015. Det finns stora variationer inom enheten 75-97 % nöjdhet. 2015 var variationen mellan förskolorna, 97 % nöjdhet som högst och 50 % som lägst. Nöjdheten varierar även inom förskolorna, mellan avdelningar. Detta är något som enhetens ledningssystem har arbetat med för att se vilka goda exempel vi kan dra lärdom av. På förskoleråden har vi tagit upp detta och i de allra flest fall handlar det om kommunikation, där förskolan tar ansvar för att den är vänlig, ärlig och inlyssnande, då upplever vårdnadshavare att de har möjlighet till inflytande och delaktighet.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Barn i behov av särskilt stöd	2015-01-01	2016-12-31	
Analys Förskollärare och arbetslag har tillsammans med föräldrar haft samtal och upprättat eller följt upp handlingsplanen som syftar till att stödja barnet i dess utveckling och lärande. För de arbetslag som behöver extra stöd för att på bästa sätt stödja barnens utveckling och lärande har tid avsatts för handledning av specialpedagog. För barnen som börjat förskoleklass har överlämning skett tillsammans med vårdnadshavare.				

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	86 %				70 %	Tas fram av nämnden	VB 2016

Nämndmål:

Nämndens upphandlingar och inköp utvecklar staden i hållbar riktning

— Ingen

Beskrivning

Upphandlingar sker enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) samt i enlighet med stadens upphandlingspolicy och riktlinjer.

Förväntat resultat

Ingångna avtal innehåller krav på hållbar utveckling. Inköp i verksamheterna sker inom ramavtal och E-handel tillämpas där så har avtalats med leverantör.

Enhetsmål:

Enhetens upphandlingar och inköp utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ingångna avtal innehåller krav på hållbar utveckling. Inköp i verksamheterna sker inom ramavtal och E-handel tillämpas där så har avtalats med leverantör.

Analys

Upphandlingar sker enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) samt i enlighet med stadens upphandlingspolicy och riktlinjer. 86 % av inköpen görs genom e-handel där så har avtalats med leverantörer.

Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar

Särskilda satsningar

Uppföljning av driftbudget

Enhetens nettobudget uppgick för året till 43 270 tkr.

Resultatet för året var ett överskott om 22 tkr, en avvikelse om 0,001 %.

Från tidigare år har enheten en resultatfond om 3 119 tkr.

Med hänsyn tagen till årets resultat har enheten 3 141 tkr i fond till ingången av 2017.

Budgeten följs upp kontinuerligt.

Den kommande stängningen av förskolan Fältöversten, hösten 2017, innebär en minskning av barnantalet med ca 20-30 barn redan hösten 2016. Prognosen för hösten 2016 var, på grund av färre barn i kö till förskolorna i området runt gärdet, en minskning med 15-20 inskrivna barn, totalt ca 50 barn färre barn inskrivna inom enheten med 329 barn inskrivna i augusti. Läget förbättrades mer än beräknat och i oktober hade vi 345 inskrivna barn

På grund av hög sjukfrånvaro under våren har vi haft många inhyrda vikarier.

Medel har avsatts, ej budgeterat i början av året, för att höja säkerheten på två av förskolorna genom att installera kodlås. Upprepade inbrott på två förskolor har medfört oväntade kostnader som inte täcks av försäkringen. Medel har avsatts, ej budgeterat i början av året, för att larm har installerats på två adresser.

Upprepade vattenläckor på en förskola har lett till utgifter som inte täckts av försäkring.

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Synpunkter och klagomål

Vi har fått 5 synpunkter på barns förhållningssätt mot varandra.

Vi har fått 10 synpunkter på personalförändringar, frånvaro och personalomsättning.

Vi har fått 4 synpunkter på medarbetarnas bemötande.

Vi har fått 6 synpunkter på bristande information och kommunikation

Vi har även fått många positiva reaktioner på medarbetarnas kompetens och förhållningssätt.

Vi har bemött synpunkterna genom e-post, telefonsamtal och personliga möten.

Vi ser positivt på att föräldrar/vårdnadshavare vänder sig både till pedagoger och ledning med sina synpunkter. Det ger oss en möjlighet att förbättra både vår verksamhet och på vilket sätt vi kommunicerar med vår omgivning.

Vi har synpunkter och klagomål som en stående punkt på agendan på våra APT.

Övrigt